

Malwina Kędracka

**VI OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA
„KODEKS PRAWA KANONICZNEGO
W BADANIACH MŁODYCH NAUKOWCÓW”**

LUBLIN, 3 CZERWCA 2017 ROKU

Dnia 3 czerwca 2017 r. w Centrum Transferu Wiedzy Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II odbyła się VI Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Kodeks Prawa Kanonicznego w badaniach młodych naukowców”, nad którą patronat honorowy objął Jego Ekscelencja Biskup Artur Grzegorz Miziński, Sekretarz Generalny Konferencji Episkopatu Polski. Organizatorami tego wydarzenia naukowego byli: Katedra Kościelnego Prawa Publicznego i Konstytucyjnego KUL; Komisja Prawnicza Polskiej Akademii Nauk Oddział w Lublinie; Wydział Nauk Prawnych Towarzystwa Naukowego KUL; Stowarzyszenie Kanonistów Polskich oraz Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół Wydziału Prawa KUL.

Oficjalnego otwarcia konferencji dokonali: ks. dr hab. Mirosław Sitarz, prof. KUL, kierownik Katedry Kościelnego Prawa Publicznego i Konstytucyjnego KUL, przewodniczący SAWP KUL; bp Miziński; prof. dr hab. Jan Gliński, wiceprezes Oddziału PAN w Lublinie; ks. prof. dr hab. Józef Krukowski, prezes SKP; ks. prof. dr hab. Augustyn Eckmann, prezes TN KUL; dr hab. Krzysztof Wiak, prof. KUL, dziekan Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL.

MALWINA KĘDRACKA – studentka prawa kanonicznego, Instytut Prawa Kanonicznego, Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II; e-mail: malwina.k3@vp.pl

Information about Author: MALWINA KĘDRACKA – student of canon law, Institute of Canon Law, Faculty of Law, Canon Law and Administration at the John Paul II Catholic University of Lublin; e-mail: malwina.k3@vp.pl

Po modlitwie rozpoczynającej konferencję, prof. Sitarz poinformował, że konferencja „Kodeks Prawa Kanonicznego w badaniach młodych naukowców” każdego roku cieszy się dużym zainteresowaniem. Podczas pięciu dotychczas zorganizowanych konferencji, prelekcje przedłożyło 183 doktorantów i doktorów, reprezentujących polskie i zagraniczne ośrodki naukowe. Na obecną konferencję zostało zakwalifikowanych 47 młodych naukowców z Papieskiego Uniwersytetu Gregoriańskiego, Uniwersytetu Palackiego w Ołomuńcu, Instytutu Teologicznego Im. Św. Józefa Bilczewskiego we Lwowie, Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Zamościu oraz Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, a także Sądu Metropolitalnego Lubelskiego. Profesor przywitał wszystkich uczestników konferencji – profesorów, pracowników naukowych, prowadzących sesje, słuchaczy oraz prelegentów. Dziękując bp. A. Mizińskiemu za patronat i trud przybycia na konferencję nawiązał do bardzo niekorzystnej dla Kościoła i nauki w Polsce propozycji, przekazanej na Radzie Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL, dotyczącej wprowadzenia limitów przyjęć na studia doktoranckie. Poinformował, że jeśli postulat wejdzie w życie, to Instytut Prawa Kanonicznego KUL będzie mógł przyjąć tylko 4 osoby w roku na studia doktoranckie. To spowoduje, że faktycznie KUL nie będzie mógł spełniać swojej misji statutowej, nie będzie mógł wykształcić zarówno pracowników naukowych dla uczelni, ani fachowej kadry z zakresu prawa kanonicznego niezbędnej do normalnego funkcjonowania poszczególnych Kościołów partykularnych (kuria, sąd). Z tego wynika, że na 44 Kościoły partykularne w Polsce, biskup diecezjalny będzie mógł skierować na studia 1 osobę na 11 lat. Poprosił Sekretarza Generalnego KEP, aby Episkopat Polski dokładnie tę sprawę zbadał i skutecznie zadziałał. Następnie na ręce prof. Glińskiego złożył szczególne podziękowania za stałe życzliwe wspieranie tego cyklicznego

już przedsięwzięcia naukowego. Ponadto podkreślił, że głoszone referaty są publikowane na łamach periodyku „Kościół i Prawo” oraz serii „Kodeks Prawa Kanonicznego w badaniach młodych naukowców”, co nie byłoby możliwe bez zaangażowania TN KUL, za co wyraził wdzięczność prof. Eckmannowi. Ks. Sitarz szczególne podziękowania za trud włożony w przygotowanie konferencji skierował pod kierunkiem Komitetu Organizacyjnego w składzie: o. dr Stanisław Kawa, mgr lic. Patrycja Kukulska, mgr lic. Andrzej Kukulski, ks. mgr lic. Paweł Lewandowski, dr Agnieszka Romanko, dr Anna Słowikowska, ks. mgr lic. Radosław Wnuk. Prosząc o przestrzeganie programu, życzył wszystkim owocnej konferencji.

Następnie głos zabrał bp Miziński, który wyraził radość z możliwości osobistego uczestnictwa w tegorocznej konferencji. Podziękował organizatorom za przygotowanie konferencji oraz wyróżnienie w postaci przewodniczenia sesji otwierającej konferencję. Życzył wszystkim udanej konferencji.

Prof. J. Gliński podziękował za zaproszenie na zorganizowaną już po raz szósty konferencję naukową. Serdeczne podziękowania skierował pod adresem prof. Krukowskiego i prof. Sitarza za czynny wieloletni udział w przedsięwzięciach inicjowanych przez lubelski Oddział PAN. Wszystkim zebrany życzył dobrych obrad, a młodym naukowcom dalszych osiągnięć w życiu osobistym i zawodowym.

Prof. Krukowski podkreślił, że na konferencji wszyscy są przyjaciółmi w poszukiwaniu prawdy. Odniósł się również do aktualnych kontrowersji wokół prezydenckiego ulaskawienia skazanego nieprawomocnym wyrokiem Mariusza Kamińskiego. Przedstawił swoje stanowisko, według którego należy zastosować literalną wykładnię prawa do przepisu stanowiącego o jednej z prezydenckich prerogatyw – prawie łaski. Za takim rozwiązaniem ma przemawiać fakt, że gdyby ustrojodawca chciał zawęzić możliwość jej zastosowania tylko do prawomocnie skazanych, to wyraźnie wskazałby to w Konstytucji. Tym samym nie

może być mowy o złamaniu jej postanowień przez Prezydenta Andrzeja Dudę. W tym kontekście zaznaczył rolę, jaką odgrywa ustawodawca, zarówno państwowy, jak i kościelny, w tworzeniu prawa. To na nim spoczywa troska o to, by prawo stanowiło rozumną normę postępowania daną dla dobra wspólnego. Niestety prawo pochodzące od człowieka nie jest doskonale, dlatego istnieje duża potrzeba organizowania tego typu konferencji. Ich owocami są nie tylko bogate przemyślenia o aktualnym stanie prawnym, ale postulaty dotyczące jego zmian. Kończąc swoją wypowiedź, życzył udanej konferencji.

Następnie prof. Eckmann przypomniał wszystkim, że aby kochać Kościół, trzeba go najpierw poznać. Ubolewał nad niesłuszną krytyką ze strony środowisk, które nie zadają sobie minimalnego trudu rzetelnego poznania faktów. Tym samym zaaprobował ideę organizowanych na KUL konferencji, które przyczyniają się do wzrostu poziomu badań nad prawem kanonicznym, a tym samym życia Kościoła. Podziękował za to prof. Sitarzowi i wyraził uznanie za Jego umiejętność tworzenia naukowego klimatu. Wyraził również wdzięczność za zawierający aktualne i ważne tematy program konferencji. Życzenia skierowane do uczestników wyraził za pomocą łacińskiej maksymy *quidquid agis, prudenter agas et respice finem*.

Jako ostatni w ramach słowa wstępnego przemówił dziekan Wiak, który przypomniał o wieloletniej tradycji badań w przedmiocie prawa kanonicznego na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, które cieszą się ponad 90-letnią historią. Prowadzone są nieprzerwanie od momentu powstania Uniwersytetu w 1918 r. Spotkanie naukowe – jakim jest konferencja – powiązał z wydarzeniami kulturalnymi, które mają odbyć w Lublinie w ramach Nocy Kultury. Z tego względu prof. Wiak życzył wszystkim nie tylko udanej konferencji, ale również zachęcił do zwiedzania miasta, jak i samego Uniwersytetu.

Prelegenci wygłosili swoje referaty podczas 13 sesji: 1 ogólnej oraz 12 odbywających się równolegle. Każda z nich została uwieńczona

merytoryczną dyskusją.

Przewodniczącym pierwszej sesji był bp Miziński, wystąpienia zaś przygotowali: ks. Štefan Brinda (KUL) – „Posłuszeństwo ordynariuszowi według kan. 273 Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 r.” oraz Igor Kilanowski (UKSW) – „Małżeństwo katolika z anglikaninem”.

Sesji II A przewodniczył prof. Krukowski (PAN). Jej prelegentami byli: Jitka Jonová (Univerzita Palackého v Olomouci) – „Forms of Punishment of Clerics. Episcopal Prison for Priest on the Example of Olomouc Archdiocese in the 19th Century”; Agnieszka Romanko (KUL) – „Współdziałanie wiernych chrześcijan świeckich we władzy rządzenia w organach kolegialnych Kościoła partykularnego”; Daniel Przygoda (UKSW) – „Status prawny uchodźcy w Kodeksie Prawa Kanonicznego z 1983 r. oraz instrukcji *Przyjęcie Chrystusa w uchodźcach i przymusowo przesiedlonych*”; Joanna Przybysławska (KUL) – „Władza biskupa diecezjalnego w Kodeksie Prawa Kanonicznego z 1983 r.”

Sesja II B odbyła się pod przewodnictwem ks. dr. hab. Stanisława Dubiela, prof. KUL. Jej prelegentami byli: ks. Paweł Kaleta (KUL) – „Wymogi prawne celebrowania intencji zbiorowych”; ks. Paweł Lewandowski (KUL) – „Pojęcie godziwego utrzymania duchownych według Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 r.”; Piotr Śliwiński (UKSW) – „Konsekwencje alienacji wadliwej według Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 r. oraz prawa świeckiego Polski i Niemiec”; Grzegorz Ćwikliński (UWM) – „Zarząd majątkiem kościelnym według Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 r. (kan. 1281 § 2) i Statutów Synodalnych Archidiecezji Warmińskiej”.

Przewodniczącym sesji II C był o. dr. hab. Damián Němec (Univerzita Palackého v Olomouci). Referaty przedłożyli: Ingrid Kovářová Kočová (Univerzita Palackého v Olomouci) – „The Role of the Defender of the Bond within the Process for Declaration the Nullity of Marriage (Univerzita Palackého v Olomouci)”; Anna

Słowikowska (KUL) – „Posługa lektora w ustawodawstwie powszechnym Kościoła łacińskiego”; Monika Menke (Univerzita Palackého v Olomouci) – „Klauzura mniszek po konstytucji apostołskiej *Vultum Dei quaerere*”; ks. Adam Fabiańczyk (KUL) – „Wystąpienie z Kościoła formalnym aktem według prawa kościelnego”.

Sesji III A przewodniczył ks. dr hab. Marek Saj, prof. UKSW. Jej prelegentami byli: Małgorzata Nowińska (KUL) – „Czynności przedprocesowe wikariusza sądowego według motu proprio *Mitis Iudex Dominus Iesus*”; Anna Sobierajska (UKSW) – „Chrzestny a świadek chrztu w prawie kanonicznym”; Radosław Gosiewski (UKSW) – „Zawarcie małżeństwa *coram assistente laico* (kan. 1112)”; Kamil Niedziałkowski (KUL) – „Udzielenie sakramentu namaszczenia chorych bez zgody przyjmującego – aspekty cywilno-kanoniczne”.

Sesja III B odbyła się pod przewodnictwem ks. dr. hab. dr. h.c. Leszka Adamowicza. Jej prelegentami byli: Sylwia Pszczółkowska-Łebkowska (UKSW) – „Wykluczenie jedności według kanonicznego prawa małżeńskiego”; Joanna Wolczyńska (UKSW) – „Wykluczenie potomstwa w kanonicznym prawie małżeńskim”; Maciej Andrzejewski (KUL) – „Zasada kontradiktoryjności w prawie kanonicznym i prawie polskim – zarys problematyki”; Aleksandra Rybaczek (KUL) – „Proces skrócony o nieważność małżeństwa przed biskupem”.

Przewodniczącym sesji III C był ks. dr hab. Arkadiusz Domaszek, prof. UKSW. Jej prelegentami byli: ks. Andre Awoa (PUG) – „L’audientia episcopalis come forma di esercizio del governo – potere nella Chiesa antica in Africa”; ks. Dominik Dryja (KUL) – „Kompetencje władcze biskupa diecezjalnego w wykonywaniu władzy sądowniczej”; ks. Krzysztof Białowas (PUG) – „Kompetencje postulatora w procesie kanonizacyjnym w Rzymie”; Dawid Lipiński (UKSW) – „Udział wiernych świeckich w misjach *ad gentes* według Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 r.”

Po zakończeniu III sesji nastąpiła przerwa obiadowa, na którą

uczestnicy udali się do *Mensa Academica* KUL.

Sesji IV A przewodniczył ks. Adamowicz. Referaty wygłosili: Paweł Zajac (L&B Institute) – „Wybór ordynariusza ordynariatu personalnego dla anglikanów na urząd”; Urszula Wasilewicz (Sąd Metropolitalny Lubelski) – „Niedopełnienie małżeństwa w Kodeksie Prawa Kanonicznego z 1983 r.”; Agnieszka Leśniak (UKSW) – „Wpływ zaburzeń depresyjnych na niezdolność do podjęcia istotnych obowiązków małżeńskich”.

Sesja IV B odbyła się pod przewodnictwem o. prof. dr. hab. Wiesława Bara. Referaty wygłosili: ks. Krzysztof Rogala (UKSW) – „Posługa biskupa diecezjalnego według Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 r.”; Patrycja Kukulska (KUL) – „Zasada kolegialności w Kodeksie Prawa Kanonicznego z 1983 r.”; ks. Wojciech Solik (UKSW) – „Prawo do ochrony dobrego imienia w Kodeksie Prawa Kanonicznego z 1983 r.”

Przewodniczącym sesji IV C był ks. dr hab. Krzysztof Mikołajczuk. Referaty wygłosili: Natalia Grochowska (UKSW) – „Okoliczności wpływające na złagodzenie wymiaru kary w prawie polskim i kanonicznym”; ks. Tomasz Poterała (UKSW) – „Ordynariat Polowy w Republice Słowackiej”; Andrzej Kukulski (KUL) – „Zadania legatów Biskupa Rzymu w Kodeksie Prawa Kanonicznego z 1983 r.”

Sesji V A przewodniczył ks. dr hab. Krzysztof Burczak, prof. KUL. Referaty wygłosili: Wojciech Potocki (KUL) – „Podmioty zobowiązane do troski o powołania kapłańskie w przepisach Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 r.”; Marta Olkowicz (UKSW) – „Zasada reprezentatywności w radzie kapłańskiej”; ks. Radosław Wnuk (KUL) – „Wymogi prowizji na urząd proboszcza w obowiązującym ustawodawstwie synodalnym”.

Sesja V B odbyła się pod przewodnictwem ks. dra hab. Grzegorza Wojciechowskiego. Referaty wygłosili: Zuzanna Maj (UKSW) – „Przeszkody małżeńskie w systemie prawa kanonicznego oraz polskiego”; ks. Paweł Zawada (KUL) – „Obowiązek moralny wychowania

potomstwa w wyroku orzekającym nieważność małżeństwa (KUL)”; Natalia Bohacz (UKSW) – „Konflikt praw i obowiązków stron w małżeństwie mieszanym (UKSW)”.

Przewodniczącym sesji V C był ks. dr hab. Ambroży Skorupa, prof. KUL. Referaty wygłosili: Wioleta Wasil (UKSW) – „Zasady nabywania przynależności do Kościoła katolickiego”; ks. Mariusz Marszałek (UKSW) – „Rola biskupa diecezjalnego w rozeznawaniu charyzmatu nowego instytutu życia zakonnego”.

Na zakończenie konferencji głos zabrał ks. Skorupa, dyrektor Instytutu Prawa Kanonicznego KUL. Wyraził aprobatę dla badawczego zainteresowania prawem kanonicznym. O żywotności tej dyscypliny najlepiej świadczą szerokie tematy zaprezentowane na konferencji przez młodych naukowców. Podkreślił również, że to zainteresowanie musi mieć swoją realizację, dlatego w imieniu Instytutu złożył na ręce ks. Sitarza podziękowania za trud włożony w przygotowanie konferencji i umożliwienie prelegentom przedłożenia swoich wystąpień. Nie zapomniał także o samych uczestnikach oraz ich mentorach. Prof. Sitarz podziękował Panu Bogu i ludziom – przewodniczącym sesji, kierownikom katedr, promotorom i wszystkim uczestnikom za tworzenie naukowego klimatu, którego celem jest kształtowanie nowej jakości życia. Podsumował, że w zorganizowanych dotychczas sześciu konferencjach z cyklu „Kodeks Prawa Kanonicznego w badaniach młodych naukowców” wystąpiło łącznie 229 prelegentów. Ich praca włożona w przygotowanie prelekcji w znakomitej większości znalazła wyraz w publikacji lub jest w trakcie procedury recenzyjnej. Jak zaznaczył, jest to ogromny wysiłek pracowników naukowych poszczególnych wydziałów, ogromna pomoc w rozwoju postaw ludzkich i doskonaleniu ścieżki zawodowej kariery. Profesor przypominając, że prawo w większości pochodzi od Boga, a wiedza przybliży człowieka do człowieka i do samego Boga, zaprosił wszystkich na kolejną konferencję, która tradycyjnie odbędzie się w pierwszą sobotę czerwca 2018 r.